

Πρώτο Μανιφέστο της

Συνέλευσης ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

18 Θέσεις για τον Οικосоσιαλισμό

Φεβρουάριος 2013

*"I want the vast majority - the only majority, that is: everyone - to be able to speak, read, listen, blossom and grow.
I've never understood struggle as anything other than a way to end harshness.
I took this path because I believe that it will lead us all to this permanent sweetness.
I'm fighting for this general, growing, inexhaustible goodness."*

Pablo Neruda, Chilean poet (*I Confess I Have Lived*, 1974)

Aυτό το μανιφέστο της συνέλευσης για τον οικосоσιαλισμό έρχεται ως συνέχεια του Διεθνούς Μανιφέστου του Οικосоσιαλισμού που εκδόθηκε το 2002, όπως και της οικосоσιαλιστικής δήλωσης του Μπελέμ το 2009, με σκοπό να ανοιχτεί ο δρόμος προς μια νέα πολιτική πρόταση.

Συζητήθηκε ευρέως στα πλαίσια της συνέλευσης για τον οικосоσιαλισμό που διοργάνωσε το Κόμμα της Αριστεράς την 1η Δεκεμβρίου του 2012. Έκτοτε, έγιναν 133 θεμελιώδεις τροποποιήσεις, που προτάθηκαν από περισσότερους από 30 συντάκτες διαφόρων προελεύσεων.

Το συγκεκριαιωτικό αυτό κείμενο προτείνεται και προσφέρεται σε όλους όσους, οργανώσεις και άτομα, στη Γαλλία και στο εξωτερικό, ασπάζονται τον οικосоσιαλισμό.

Το παρόν "Μανιφέστο της Συνέλευσης για τον οικосоσιαλισμό" θα συζητηθεί καθ'όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Θα ακολουθήσει νέος γύρος συζητήσεων κατά τη δεύτερη Συνέλευση για τον οικосоσιαλισμό που θα συγκληθεί το Δεκέμβριο του 2013, στο πλαίσιο της επιτροπής της Συνέλευσης, η οποία απαρτίζεται από τις εξής προσωπικότητες : Mathieu Agostini, Paul Ariès, Guillaume Etievant, Laurent Garrouste, Susan George, Janette Habel, Damien Joliton, Matthieu le Quang, Jacques Lerichomme, Michael Löwy, Laurent Maffeis, Corinne Morel Darleux, Arno Munster, Danièle Obono, Anita Rozenholc....

All information concerning the permanent Conferences on Eco-Socialism can be found at ecosocialisme.com

ΠΙΝΑΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ;	3
1. Μια εναλλακτική πρόταση, συγκεκριμένη και ριζοσπαστική.....	3
2. Ένα παράδειγμα κοινού συμφέροντος.....	3
3. Μια νέα πολιτική σύνθεση για την Αριστερά.....	3
4. Η ανανέωση του σοσιαλισμού.....	4
II. ΈΞΩ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΑΔΙΕΞΟΔΑ	4
5. Το ψέμα του πράσινου καπιταλισμού, ο κίνδυνος του περιβαλλοντισμού.....	4
6. Το σοσιαλδημοκρατικό αδιέξοδο.....	4
III. ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΡΟΟΔΟ	5
7. Η οικονομία στην υπηρεσία των αναγκών.....	5
8. Ρήξη με τα παραδοσιακά πρότυπα σκέψης.....	5
9. Εναλλακτικοί τρόποι παραγωγής.....	5
10. Καθιέρωση του πράσινου κανόνα ως πυξίδας της πολιτικής δράσης.....	6
IV. Η ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ	6
11. Οι αγώνες πρέπει να συγκλίνουν.....	6
12. Αγώνας και αντίσταση για τη δημιουργία του νέου.....	6
13. Η υλοποίηση του οικολογικού σχεδιασμού.....	7
14. Χωρίς Συντακτική, ούτε ισότητα ούτε κοινωνική δημοκρατία.....	7
15. Δίνοντας τη μάχη του πολιτισμού.....	7
16. Να γκρεμίσουμε τα στεγανά των νεοφιλελεύθερων συμφωνιών.....	8
17. Διεξάγοντας έναν αγώνα διεθνιστικό και παγκόσμιο.....	8
18. Πως θα γίνει η επανάσταση των πολιτών για τον οικοσοσιαλισμό.....	9

Ι. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ;

1. Μια εναλλακτική πρόταση, συγκεκριμένη και ριζοσπαστική. Ο οικосоσιαλισμός δεν είναι μια ουτοπία στην οποία πρέπει να προσαρμοστεί η πραγματικότητα. Είναι η ανθρώπινη ορθολογική απάντηση στο διπλό αδιέξοδο όπου βρίσκεται εγκλωβισμένη πλέον η ανθρωπότητα, εξαιτίας των σύγχρονων τρόπων παραγωγής και κατανάλωσης που εξαντλούν τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Απαιτεί μια ριζοσπαστική σκέψη και πολιτική δράση, με την έννοια ότι πρέπει να ανιχνεύσει τις βαθύτερες αιτίες. Αγωνιζόμαστε επομένως εναντίον των δύο κινητήρων του ισχύοντος συστήματος: τον καπιταλισμό και την εμμονή στην παραγωγικότητα. Ο καπιταλισμός απαιτεί την εμπορευματοποίηση των πάντων για να τα μετατρέψει σε μερίσματα. Επομένως, είναι υπεύθυνος για τη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και της παγκοσμιοποίησης, φιλελεύθερης και ελευθεροκτόνας, όπου κυριαρχεί το κοινωνικό και περιβαλλοντικό ντάμπινγκ με τη μετεγκατάσταση της ρύπανσης και τις αλλοιώσεις του οικοσυστήματος. Η εμμονή στην παραγωγικότητα εξαντλεί τους φυσικούς πόρους και διαταράσσει το κλίμα. Η καταναλωτική ιδεολογία αποτελεί το σύστοιχό της. Ανάγει την υλική συσσώρευση σε νόμο, μέσα από βίαιες διαφημιστικές καμπάνιες που δημιουργούν μόνιμες και ανικανοποίητες ανάγκες. Καταγγέλλουμε τους πραγματικούς ενόχους αυτού του συστήματος: την παγκοσμιοποιημένη οικονομική ολιγαρχία, τις υποταγμένες στα πολυεθνικά λόμπι κυβερνήσεις δίχως δημοκρατικό έλεγχο, τους ιδεολόγους του "ελεύθερου και ανόθευτου" ανταγωνισμού, του πράσινου καπιταλισμού και των ελεύθερων συναλλαγών. Απέναντί τους, ο οικосоσιαλισμός είναι μια εναλλακτική λύση για να ξεπεραστεί η κρίση και να πρυτανεύσει το κοινό ανθρώπινο συμφέρον: να μοιραστεί άμεσα ο πλούτος, να δημιουργηθεί μια νέα οικονομία βασισμένη στις ανάγκες, την εγκράτεια και τη σωφροσύνη, να προστατευθεί το κλίμα, το οικοσύστημα και η βιοποικιλότητά του.

2. Ένα παράδειγμα κοινού συμφέροντος. Στην πραγματικότητα, και πριν οποιαδήποτε ανθρώπινη σκέψη επί του θέματος, ο άνθρωπος είναι αναπόσπαστο μέρος του οικοσυστήματος στο οποίο ζει. Είναι αδιαχώριστοι. Υπάρχει μόνο ένα ολικό οικοσύστημα συμβατό με την ανθρώπινη ζωή. Ως εκ τούτου, στην εξάρτησή μας από το οικοσύστημα, είμαστε όλοι όμοιοι. Αυτή, είναι μια αλήθεια επιβεβλημένη σε όλους, παρά τις όποιες διαφορές μας. Επομένως, υπάρχει ένα γενικό ανθρώπινο συμφέρον το οποίο συνδέεται άμεσα και με αυτό των άλλων ζώντων ειδών: η διατήρηση του οικοσυστήματος που καθιστά δυνατή την ανθρώπινη ζωή. Πώς να το προσδιορίσουμε εάν όχι μέσω της ελεύθερης συλλογικής συζήτησης; Και πώς αυτή θα μπορούσε να είναι ελεύθερη εάν κάποιος κυριαρχούν στους υπόλοιπους, εάν προκατασκευασμένες απόψεις επιβάλλονται εκ των προτέρων; Συνακόλουθα, το οικολογικό παράδειγμα συμπορεύεται με τη δημοκρατία, την κοινωνική ισότητα, την εκκοσμίκευση και τον φεμινισμό. Αυτές είναι βασικές προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή δημόσιας συζήτησης χωρίς την παρείσφρηση αυταρχικού, δογματικού ή πατερναλιστικού λόγου. Τέλος, στη συζήτηση για τον προσδιορισμό του ανθρώπινου γενικού **συμφέροντος**, ο καθένας μας καλείται να πει όχι τι είναι καλό για 'αυτόν, αλλά τι είναι καλό για όλους. Αυτό καθορίζει την οικουμενικότητα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, την ιδιότητα του πολίτη ως καθήκον και τη Δημοκρατία ως αναγκαιότητα. Αυτός είναι ο ορθολογικός σύνδεσμος που ενώνει την πολιτική οικολογία με την οικουμενική κοινωνική Δημοκρατία. Αυτήν την ολική θεωρία ονομάζουμε οικосоσιαλισμό. Πρόκειται για έναν ανθρωπισμό και έναν οικουμενισμό, σοσιαλιστικό και συγκεκριμένο.

3. Μια νέα πολιτική σύνθεση για την Αριστερά. Ο οικосоσιαλισμός είναι ένα νέο πολιτικό πρόταγμα που συνδέει μια οριστικά αντι-καπιταλιστική οικολογία με ένα σοσιαλισμό απαλλαγμένο από τη λογική της εμμονής στην παραγωγικότητα. Με αυτόν τον τρόπο, επιτρέπει τη συγχώνευση των κύριων ρευμάτων της αριστεράς στα πλαίσια ενός νέου πολιτικού παραδείγματος. Αυτό το εναλλακτικό στον

καπιταλισμό σχέδιο κοινωνίας χρειαζόμαστε. Ένα σχέδιο που διαγράφει έναν ορίζοντα στον αγώνα για μια κοινωνία χειραφέτησης και προόδου, όπου θα εκλείψουν η καταστροφή του περιβάλλοντος και η εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο. Το οικοσοσιαλιστικό μας σχέδιο λαμβάνει υπόψην του τις ανθρώπινες ανάγκες και τις αντοχές του πλανήτη. Επανεξετάζει την κοινωνική ωφέλεια της παραγωγής, το πως καταναλώνουμε, τις πραγματικές ανάγκες μας, το σκοπό των προϊόντων μας και τους τρόπους παραγωγής.

4. Η ανανέωση του σοσιαλισμού. Ο σοσιαλισμός πάντα επεδίωξε τη χειραφέτηση του ανθρώπου. Απαιτεί τον καταμερισμό του πλούτου, τον εκδημοκρατισμό της εξουσίας και την ολοκληρωμένη παιδεία κάθε γυναίκας και κάθε άνδρα. Αυτό το πρόγραμμα εξακολουθεί να είναι το δικό μας. Ωστόσο, γνωρίζουμε πιά πως η χειραφέτηση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω της δίχως τέλος ανάπτυξης: το οικοσύστημα που καθιστά δυνατή την ανθρώπινη ζωή καθιστά κάτι τέτοιο αδύνατον. Η διαπίστωση αυτή απαιτεί να καθοριστεί ένα νέο πρότυπο προόδου που έρχεται σε ρήξη με το καπιταλιστικό σύστημα. Πρέπει να επανεξεταστεί το σύστημα παραγωγής και ανταλλαγής αλλά και το περιεχόμενο της παραγωγής και τα καταναλωτικά πρότυπα. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει συνεπώς ολόκληρη την κοινωνική και πολιτική οργάνωση. Μας αναγκάζει να σκεφτούμε με νέους όρους την έννοια της ανθρώπινης προόδου μέσα στην προοπτική της διατήρησης του οικοσυστήματος. Υπό αυτές τις συνθήκες, προτείνουμε ένα νέο ορισμό της χειραφετητικής στρατηγικής για το μέλλον της ανθρωπότητας. Αυτή η νέα αντίληψη και το πρόγραμμα δράσης που συνεπάγεται αποτελούν τον οικοσοσιαλισμό. Μέθοδοί του είναι ο πρακτικός ριζοσπαστισμός, ο περιβαλλοντικός σχεδιασμός και η επανάσταση των πολιτών.

II. ΞΕΩ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΑΔΙΕΞΟΔΑ

5. Το ψέμα του πράσινου καπιταλισμού, ο κίνδυνος του περιβαλλοντισμού. Η οικολογία μας είναι κοινωνική, συνεχίζει τους ιστορικούς αγώνες της Αριστεράς. Αρνούμαστε τον μύθο μιάς οικολογίας που θέλει να παρουσιάζεται συμβατή με τον φιλελευθερισμό. Καταγγέλλουμε τον «πράσινο καπιταλισμό», ο οποίος, με το πρόσχημα της βιώσιμης ανάπτυξης, προσφέρει νέο χώρο στο αδυσώπητο κυνήγι του μέγιστου κέρδους, ενισχύει την ιμπεριαλιστική δυναμική και επιλέγει τις βραχυπρόθεσμες λύσεις. Αρνούμαστε τον οικολογικό λόγο που ξέρει μονάχα να ενοχοποιεί το άτομο. Αποφεύγει έτσι να τονίσει την τεράστια ευθύνη της αχαλίνωτης εμμονής στην παραγωγικότητα. Αποφεύγει να κάνει κριτική στους καπιταλιστικούς τρόπους παραγωγής και κατανάλωσης και αρνείται να δει την εκμετάλλευση των πιο επισφαλών και την καταλήστευση των χωρών του Νότου. Απορρίπτουμε αυτό που θα αποκαλούσαμε μια οικολογία σαλονιού αποκομμένη από τις λαϊκές τάξεις, χωρίς σοβαρή κριτική της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, χωρίς κοινωνικό όραμα και, επομένως, χωρίς περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα. Η δική μας οικολογία αντιμετωπίζει τα περιβαλλοντικά ζητήματα συνδέοντάς τα συστηματικά με την κριτική του οικονομικού συστήματος και με τους κοινωνικούς αγώνες, με τη συμμετοχή όλων των πολιτών.

6. Το σοσιαλδημοκρατικό αδιέξοδο. Απορρίπτουμε το Σοσιαλδημοκρατικό δόγμα που θεωρεί ότι η οποιαδήποτε ανακατανομή του πλούτου προϋποθέτει την επανεκκίνηση της αύξησης του ΑΕΠ και την αύξηση της συνολικής υλικής κατανάλωσης. Πρόκειται για μια διπλή αντίφαση. Αφενός, διατηρεί την εξουσία του χρηματιστικού κεφαλαίου και προϋποθέτει ότι η κατανομή του πλούτου προκύπτει ως συνέπεια "των καρπών της ανάπτυξης". Δεν ασχολείται με την ήδη υπάρχουσα συσσώρευση πλούτου. Γνωρίζουμε όμως καλά πως ο πλούτος υπάρχει, και πως δεν συντρέχει λόγος περαιτέρω αναμονής για την αναδιανομή του. Αυτό που ευθύνεται είναι η αρπαγή αυτού του πλούτου από το αδηφάγο κεφάλαιο. Αφετέρου, αυτό το δόγμα βασίζεται σε ένα μοντέλο απεριόριστης επέκτασης που οδηγεί στην αυτοκτονία του ανθρώπινου πολιτισμού. Το ΑΕΠ είναι ένας δείκτης που δεν αποδίδει το επίπεδο ευημερίας μιας κοινωνίας. Η πρόσβαση κάθε ανθρώπου στα βασικά αγαθά είναι βέβαια αναφαίρετο δικαίωμα, όπως

επίσης είναι απαραίτητη και η επανέναρχη δραστηριοτήτων γενικού συμφέροντος. Ωστόσο, η ανάκαμψη μιας τυφλής οικονομικής ανάπτυξης δεν θα φέρει λύση στις επείγουσες βασικές κοινωνικές ανάγκες. Και από την άποψη της διατήρησης του οικοσυστήματος, των φυσικών πόρων και του κλίματος, είναι ακόμα λιγότερο επιθυμητή. Συνεπώς, δεν αναμένουμε ούτε την ανάκαμψη της ανάπτυξης ούτε τις ευεργετικές επιδράσεις της λιτότητας: δεν πιστεύουμε ούτε στη μια ούτε στις άλλες.

III. ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΡΟΟΔΟ

7. Η οικονομία στην υπηρεσία των αναγκών. Ο οικοσοσιαλισμός θέλει να θέσει την οικονομία και το παραγωγικό σύστημα στην υπηρεσία των ανθρώπινων αναγκών. Ως εκ τούτου, αντιτίθεται στην "πολιτική της προσφοράς" που υποστηρίζουν οι Φιλελεύθεροι. Απορρίπτουμε αυτή τη "παραγωγίστικη" λογική, που υποστηρίζει να παράγεται οτιδήποτε, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, για να πουληθεί στην αγορά μέσω ιδιαίτερα δαπανηρών διαφημίσεων. Πώς να μην δούμε επίσης ότι, με σκοπό την αύξηση των κερδών, το σύστημα μας πουλάει προϊόντα προγραμματισμένα να χαλάνε και να απαξιώνονται όλο και πιο γρήγορα; Πόσο ακόμη να αντέξουμε τη σπατάλη που στον πολιτισμό μας δημιουργεί όλο και περισσότερα απόβλητα; Πώς να αγνοήσουμε το γεγονός ότι πολλά εξάγονται προς τις χώρες του Νότου εις βάρος της υγείας των ανθρώπων και του περιβάλλοντός τους; Αντίθετα, οι συλλογικές αποφάσεις μας πρέπει να καθοδηγούνται από την κάλυψη των πραγματικών αναγκών. Αυτό είναι το νόημα του οικολογικού σχεδιασμού. Αντιστρέφει τη λογική αυτή, παίρνοντας για βάση τις ανάγκες, την ανάγκη να διατηρηθεί το οικοσύστημα και το δικαίωμα όλων να ζουν σε ένα υγιές περιβάλλον. Αναδιαμορφώνει το παραγωγικό σύστημα σε αντιστοιχεία με αυτές τις απαιτήσεις.

8. Ρήξη με τα παραδοσιακά πρότυπα σκέψης. Ο οικοσοσιαλισμός θέτει υπό αμφισβήτηση τη δικτατορία των ιδιωτικών συμφερόντων και την ιδιωτική κατοχή των μέσων παραγωγής. Αμφισβητεί τη σχέση με την εργασία. Υποστηρίζουμε την κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και προτείνουμε εναλλακτικούς τρόπους για αυτοδιαχειριζόμενη, συνεργατική κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία. Διεκδικούμε την άσκηση αυθεντικής δημοσιονομικής πολιτικής και τις εθνικοποιήσεις ως εργαλείο δημόσιας πολιτικής, ιδίως στους τομείς των τραπεζικών και πιστωτικών υπηρεσιών. Δείκτης ανθρώπινης προόδου, από-παγκοσμιοποίηση και κοινωνικός και περιβαλλοντικός προστατευτισμός, άνευ όρων αυτονομία και κοινωνικοποιημένοι μισθοί, μέγιστο επιτρεπόμενο εισόδημα αποτελούν μέρος των προοπτικών που έχουμε στο νου μας για έξοδο από την πεπατημένη και προς αποφυγή της παγίδας προσαρμογής του συστήματος. Πρέπει επίσης να προχωρήσουμε περαιτέρω προς δραστική μείωση του χρόνου εργασίας: "λιγότερη εργασία για καλύτερη εργασία και για όλους", καθορισμός της πλήρους απασχόλησης ως στόχου, αμφισβητώντας ταυτόχρονα τους σκοπούς της εργασίας. Δεν ωφελεί σε τίποτα να δουλεύουμε περισσότερο από το χρόνο που χρειάζεται για να παράγουμε αυτά που έχουμε ανάγκη. Ο χρόνος που θα απελευθερωθεί έτσι θα μπορέσει να διατίθεται για δραστηριότητες που σήμερα θεωρούνται "μη παραγωγικές" αλλά και που είναι τόσο αναγκαίες για μία καλή ποιότητα ζωής.

9. Εναλλακτικοί τρόποι παραγωγής. Η εις βάθος αναμόρφωση του συστήματος παραγωγής μας βασίζεται σε τέσσερα σημεία: επαναπατριsmός των δραστηριοτήτων, οικολογική επανεκβιομηχάνιση, μετατροπή των βιομηχανικών εργαλείων και ανακατανομή εργασίας. Υπάρχουν πολλές ανικανοποίητες ανάγκες: σε μια επαναπατριsmένη βιομηχανία, σε ατομικές υπηρεσίες, στην αγρο-οικολογία και τη γεωργία που εξυπηρετεί την διατροφική ανεξαρτησία και την υγεία όλων, στον τομέα της έρευνας και της "πράσινης" βιομηχανίας που αποσκοπεί στη μείωση της εξάρτησής μας από εξαντλήσιμους πόρους (οικολογική οικοδόμηση, ενεργειακή απόδοση, θερμική ανακαίνιση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ...). Με την αύξηση της ανεργίας και την κοινωνική κρίση, η επιχειρηματολογία περί απασχόλησης συχνά

κυριαρχεί εις βάρος της ανάγκης προστασίας του περιβάλλοντος. Είναι παράλογο: Βλέπουμε πλέον το οικονομικό και κοινωνικό κόστος του ακραία φιλελεύθερου laissez-faire, την ώρα που ο επαναπατρισμός και η οικολογική μετάβαση θα επιτρέψουν τη διατήρηση, προσαρμογή ή δημιουργία πολλών θέσεων εργασίας, τοπικών και βιώσιμων σε όλες τις χώρες.

10. Καθιέρωση του πράσινου κανόνα ως πυξίδας της πολιτικής δράσης. Ο "πράσινος κανόνας" είναι ο κεντρικός δείκτης μας για την οικονομική διαχείριση. Αντικαθιστά τον "χρυσό κανόνα" της πολιτικής λιτότητας και "διαρθρωτικής προσαρμογής" που επιβάλλεται από την Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στόχος της είναι να υπογραμμίσει την ευθύνη μας προς την ανθρωπότητα και το οικοσύστημά της απαλείφοντας την οικολογική μας οφειλή. Συνδυάζει την αναγκαία μείωση της κατανάλωσης ορισμένων υλικών αγαθών και την απαραίτητη ανάκαμψη των δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας συστηματικά υπόψη το αποτύπωμα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν. Εκτός από τις ζημίες που έχουν ήδη προκληθεί εξαιτίας των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των απωλειών στη βιοποικιλότητα, και που πρέπει να αποκαταστήσουμε, παίρνουμε ως μέσο αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών, την ετήσια καθυστέρηση της "παγκόσμιας ημέρας υπέρβασης". Πρόκειται για την ημερομηνία όπου θα έχει συλλεχθεί παγκοσμίως ένας όγκος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ίσος με αυτόν που ο πλανήτης είναι ικανός να αναπαράγει και που θα έχουμε παράγει όσα απόβλητα είναι ικανός να αφομοιώσει. Στόχος μας είναι να τη φτάσουμε ως την 31 Δεκεμβρίου, δηλαδή να εκμηδενίσουμε το ενεργειακό μας αποτύπωμα. Αυτό σημαίνει δραστική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την κατάργηση της πυρηνικής ενέργειας, η οποία παράγει ραδιενεργά απόβλητα που δεν ξέρουμε να διαχειριστούμε, και δημιουργεί απαράδεκτους κινδύνους για τον άνθρωπο, καθώς και για το οικοσύστημα.

IV. Η ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

11. Οι αγώνες πρέπει να συγκλίνουν. Η πολιτισμική ρήξη την οποία έχουμε για στόχο προϋποθέτει την εμπλοκή της πλειοψηφίας στην πολιτική δράση. Χρειάζεται κινητοποίηση και δράση, κι όχι να παραμένουμε μιά σύναξη πεπεισμένων, ή, χειρότερα, να στρέφουμε τον έναν εναντίον του άλλου: είμαστε στο πλευρό των εργαζομένων και των αποκλεισμένων του συστήματος, που αντιστέκονται και είναι φορείς κοινωνικών και περιβαλλοντικών εναλλακτικών σχεδίων. Η οικολογική αλλαγή δεν θα γίνει χωρίς αυτούς, κι ακόμη λιγότερο εναντίον τους. Οι αντίπαλοί μας σ' αυτή τη διαμετρικά αντίθετη πορεία της κοινωνίας δεν είναι οι ερευνητές ή οι υπάλληλοι της βιομηχανίας, αλλά οι τράπεζες, οι πολυεθνικές εταιρείες και οι μέτοχοι που καθοδηγούν την παραγωγή σύμφωνα με τα προσωπικά τους συμφέροντα και όχι με το γενικό συμφέρον.

12. Αγώνας και αντίσταση για τη δημιουργία του νέου. Η οικοσολιστική επανάσταση συνδυάζει προγραμματικές προτάσεις και παρουσία στους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς αγώνες, στο πλάι όλων όσων αντιστέκονται. Οι πολίτες που συμμετέχουν σε αυτό το έργο εμπλέκονται στην ανάπτυξη εμπειριών και εναλλακτικών πρακτικών λύσεων: κυκλώματα εμπορίου χωρίς μεσάζοντες, ενώσεις για τη διατήρηση της παραδοσιακής γεωργίας, υποστήριξη για τη δημιουργία αστικού/περιαστικού λαχανόκηπου, δράσεις ενάντια στην ανάπτυξη τεχνητών εδαφών, συλλογικά όργανα πόλεων σε μετάβαση, εξαγορά εταιρειών από τους εργαζομένους, τοπικά συστήματα ανταλλαγής, κοινωνική αποταμίευση και συμπληρωματικά νομισματικά συστήματα, συλλογική στέγαση και συνεπιβατισμός... Είναι ενεργά μέλη σε δράσεις μη βίαιης πολιτικής ανυπακοής, σε αντι-διαφημιστικές δράσεις ή καταλήψεις κενών κτηρίων. Οι εκλεγμένοι από το λαό εκπρόσωποι που θα αναλάβουν την υλοποίηση του οικοσολιστικού σχεδίου δεσμεύονται στη συνέπεια των λόγων και των πράξεών τους. Δίνουν νόημα

στην Αριστερά με λήψη μέτρων όπως π.χ. η απαγόρευση της διαφήμισης, η επαναφορά του νερού στην δημόσια διαχείριση, η μείωση της σπατάλης ή η γενίκευση της δωρεάν παροχής δημόσιων υπηρεσιών.

13. Η υλοποίηση του οικολογικού σχεδιασμού. Ο οικολογικός σχεδιασμός χρειάζεται χρόνο για την υλοποίησή του καθώς και διαρκή δημόσια καθοδήγηση, υπό τον έλεγχο των πολιτών, εργαζομένων και χρηστών. Το πρόβλημα δεν είναι η βιομηχανία, η έρευνα ή η ίδια η τεχνολογία, αλλά η έλλειψη επιλογών και ελέγχου εκ μέρους των πολιτών. Η επανάσταση των πολιτών είναι απαραίτητη για να κατακτηθεί αυτή η ικανότητα ελέγχου. Αυτό είναι το συναρπαστικό μείγμα επαναστατικού ουτοπισμού και τεχνογνωσίας που επιδιώκουμε. Το οικολογικό σχέδιο μεθοδεύει τη στροφή προς έναν άλλο τρόπο ανάπτυξης, αναπροσδιορίζοντας τις ανάγκες μας και την παραγωγή, και προσαρμόζοντας την ανταλλαγή και την κατανάλωση σύμφωνα με την κοινωνική και οικολογική χρησιμότητά τους. Ο τομέας της έρευνας πρέπει να αναδιοργανωθεί γύρω από το γενικό συμφέρον και τις πραγματικές ανάγκες, και να εφεύρει νέες μορφές συμμετοχής των πολιτών, παραδείγματος χάριν μέσω συλλογικών συμβάσεων των πολιτών. Η δημόσια εκπαίδευση πρέπει να οργανώσει τη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων, σε όλες τις ηλικίες, μέσω του επαγγελματικού, του τεχνολογικού και του γενικού προσανατολισμού, για να πετύχει τούτη τη στροφή και να αναδείξει ταυτόχρονα νέες κατευθύνσεις. Θα πρέπει να οργανωθούν "συνέδρια λαϊκής συμμετοχής" όπου θα επαναπροσδιοριστούν τα κριτήρια κοινωνικής και περιβαλλοντικής χρησιμότητας, και οι δεσμοί ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα, από τις ευρωπαϊκές πολιτικές ως τις τοπικές δράσεις. Ο οικολογικός σχεδιασμός οργανώνει τη συνεχή παρέμβαση των μισθωτών στη διαχείριση των επιχειρήσεων όπου εργάζονται, στα πλαίσια της διαρκώς αυξανόμενης σύγκλισης των κοινωνικών και περιβαλλοντικών αγώνων

14. Χωρίς Συντακτική, ούτε ισότητα ούτε κοινωνική δημοκρατία. Τονίζουμε την ανάγκη για μια υψηλού επιπέδου κοινής κουλτούρας μέσω του δημόσιου σχολείου που περιέχει και την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Πώς αλλιώς θα ήταν εφικτή μια ατομική και συλλογική χειραφέτηση, που είναι ο μοναδικός τρόπος για να καταστεί δυνατή η συναίνεση σε ένα κοινωνικό συμβόλαιο αποδεκτό από όλους; Το οικοσοσιαλιστικό σχέδιο επιβεβαιώνει το ρόλο του Κράτους, της κοινότητας και των δημοσίων υπηρεσιών, απαραίτητα για την προετοιμασία της ρήξης, για το κτίσιμο μιας χειραφετημένης κοινωνίας και την εξασφάλιση ίσης πρόσβασης στα θεμελιώδη δικαιώματα για όλους και παντού. Όλα θα πρέπει να ανασχηματιστούν μέσω μιας συντακτικής Συνέλευσης.

Αυτή η Συνέλευση οφείλει να ανανεώσει ριζικά τους θεσμούς και να θεσπίσει τα δημοκρατικά μέσα που θα επιτρέψουν τη διαρκή συμμετοχή των πολιτών και τη λαϊκή κυριαρχία σε όλους τους τομείς. Το επαναστατικό καθήκον είναι τεράστιο. Στηρίζουμε τη θέσπιση ενός τρόπου διαχείρισης του φυσικού χώρου που θα ανατρέψει την αστική επέκταση, τη συγκέντρωση πληθυσμών σε γιγαντούπολεις και τους ανταγωνισμούς στη χρήση της γής. Αγωνιζόμαστε για μία άλλη αστική ανάπτυξη που φέρνει κοντά τις βασικές λειτουργίες για μία ποιότητα ζωής (δημόσιες υπηρεσίες υγείας και παιδείας, στέγαση, επαγγελματική δραστηριότητα, πολιτισμός και ψυχαγωγία, βιοποικιλότητα, παραδοσιακή γεωργία). Αρνούμαστε την εμπορευματοποίηση της ζώσας ύλης και τους ΓΤΟ, τη μετατροπή σε χρηματιστηριακό αντικείμενο κοινών αγαθών όπως το νερό, η ενέργεια και η γνώση, καθώς και την ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών. Αυτές οι υπηρεσίες πρέπει να αποτελούν αντικείμενο δημοσίας διαχείρισης αφού προηγηθεί επανασχεδιασμός των σχέσεων μεταξύ κράτους - εγγυητή της δημοκρατικής ισότητας- τοπικών κοινοτήτων και ρόλου των πολιτών, συνδικάτων, συλλογικοτήτων και χρηστών.

15. Δίνοντας τη μάχη του πολιτισμού. Το οικοσοσιαλιστικό σχέδιο δίνει την ιδεολογική του μάχη με εμπνευστή τη λαϊκή παιδεία. Επιδιώκει την απελευθέρωση της φαντασίας. Καταγγέλλει τον προγραμματισμό ενός ατόμου - πειθήνιου καταναλωτή αναγκασμένου να υφίσταται τις απόψεις των θεωρούμενων "ειδικών" και τις επιταγές της εμμονής στην παραγωγικότητα που κατασκευάζουν επιθυμίες

για βλαβερά και άχρηστα προϊόντα τα οποία παράγονται στην άλλη άκρη του πλανήτη κάτω από απάνθρωπες συνθήκες εργασίας και ανεπαρκείς, έως ανύπαρκτες, περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Αντιμάχεται τα οπλισμένα χέρια της μανίας της παραγωγικότητας που είναι η διαφήμιση με τις παρελάσεις εμπορευματοποίησης του ανθρώπινου σώματος και σεξισμού, η μόδα και τα ΜΜΕ, και που ακολουθούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία με τη σειρά τους μας επιβάλλουν κατ'επανάληψη την αγορά αυτών των προϊόντων και τη διαρκή σπατάλη. Αυτή η μάχη είναι επίσης μάχη της έννοιας των λέξεων. Αρνούμαστε την πολιτική του οξύμορου και τους νοεφιλελεύθερους νεολογισμούς του τύπου: η "αξία της εργασίας" μετατρέπεται σε "κόστος", οι κοινωνικές εισφορές σε "δαπάνες", οι "φύλακες της ειρήνης" μετονομάζονται σε "δυνάμεις της τάξης", η βιντεο-παρακολούθηση σε «βιντεοπροστασία», ή ακόμα η ατομική ενέργεια σε ενέργεια "καθαρή και δίχως διοξείδιο του άνθρακα".

16. Να γκρεμίσουμε τα στεγανά των νεοφιλελεύθερων συμφωνιών. Σε παγκόσμιο επίπεδο, καταγγέλλουμε τις συμφωνίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών και εταιρικών οικονομικών σχέσεων που συμβάλλουν στην εξάντληση των φυσικών πόρων, στην εκμετάλλευση των λαών του Νότου και στο κοινωνικό ντάμπινγκ στις λεγόμενες ανεπτυγμένες χώρες. Η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης επηρεάζει το σύνολο του πλανήτη, αφού αυτή αποτελεί την πρώτη οικονομική ζώνη της γής. Η φιλελεύθερη πολιτική της οχυρώνεται με τις ισχύουσες Συνθήκες και τα πλάνα λιτότητας τα οποία, θεσμοθετημένα υπό την πίεση των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών λόμπι, έχουν σαν κοινό στόχο την κατάργηση των δημόσιων υπηρεσιών, τη διεύρυνση του εμπορευματοποιημένου πεδίου και των ελεύθερων συναλλαγών. Έτσι προκαλούνται ταυτόχρονα σπατάλες εξαιτίας των εμπορικών ανταγωνισμών και καταστροφή των δημόσιων υπηρεσιών και αγαθών προς όφελος των ιδιωτικών συμφερόντων. Η Ευρώπη του νεοφιλελευθερισμού και της λιτότητας εμποδίζει έτσι να ελέγχονται και να κατευθύνονται η παραγωγή και οι ανταλλαγές με οδηγό την πρόοδο των ανθρώπων. Αυτό ενισχύει την πεποίθησή μας ότι η ευρωπαϊκή οικοσοσιαλιστική πολιτική περνά από την ανυπακοή στη φιλελεύθερη Ευρώπη και τις ντιρεκτίβες της. Γι'αυτό χρειάζεται να οικοδομηθούν διαφορετικές σχέσεις ισχύος ανάμεσα στους πολίτες από τη μία και στην χρηματοπιστωτική εξουσία και την εξουσία των αντιδημοκρατικών θεσμών της Ευρώπης από την άλλη. Αν θεωρηθεί ότι η ευρωπαϊκή κλίμακα είναι κατάλληλη για μείζονες πολιτικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές πολιτικές. η εφαρμογή τους είναι εφικτή μόνο με την οικοδόμηση μιας άλλης Ευρώπης, υπό τον δημοκρατικό έλεγχο των λαών της.

17. Διεξάγοντας έναν αγώνα διεθνιστικό και παγκόσμιο. Υπάρχει μόνο ένα οικοσύστημα συμβατό με την ανθρώπινη ζωή, και θα πρέπει να γίνουν αντιληπτές όλες οι συνέπειες αυτού του δεδομένου. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε ένα σημείο του πλανήτη έχουν επιπτώσεις παντού. Το οικοσοσιαλιστικό σχέδιο συνεπάγεται την αναγνώριση της ευθύνης των λεγόμενων "χωρών του Βορρά", του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας, έναντι των λαών των λεγόμενων "του Νότου". Καταγγέλλει τον οργανωμένο ανταγωνισμό που παίρνει τη θέση της συνεργασίας, την εμμονή στην παραγωγικότητα και τις επιπτώσεις της στο κλίμα του πλανήτη, την καταλήστευση των φυσικών πόρων, την ιδιοποίηση της αρώσιμης γης, αλλά και την λιτότητα που επιβάλλει η Τρόϊκα. Συνεπάγεται την αναγνώριση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τη δημιουργία ενός διεθνούς δικαστηρίου για τα εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος. Ο οικοσοσιαλισμός μας υποχρεώνει να συμβάλλουμε στο διάλογο που συνδέει τις αναπτυξιακές πολιτικές με την κοινωνική πρόοδο και τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Για τον σκοπό αυτόν, υποστηρίζουμε τις εναλλακτικές προτάσεις σε άλλες χώρες και εμπνεόμαστε από αυτές : εξεγέρσεις πολιτών της αραβικής άνοιξης, άρνηση του χρέους και των μονοπωλίων των μέσων επικοινωνίας στη Αργεντινή, συντακτική συνέλευση πολιτών στην Ισλανδία και τη Βενεζουέλα, πρωτοβουλία Yasuni ITT για την μη εξόρυξη πετρελαίου στον Ισημερινό ... Οι γνώσεις, η εμπειρία και οι

μέθοδοι που αποκτήθηκαν σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να μπορέσουν να συγκλίνουν. Φορέας για το οικοσοσιαλιστικό πρόταγμα πρέπει να είναι ένα παγκόσμιο φόρουμ, που θα το αναδείξει ως στόχο της επανάστασης των πολιτών στην εποχή μας.

18. Πως θα γίνει η επανάσταση των πολιτών για τον οικοσοσιαλισμό. Η αμφισβήτηση του καπιταλιστικού μοντέλου της παραγωγικότητας είναι ένας στόχος τέτοιας εμβέλειας που δεν μπορεί να επιτευχθεί με την απλή εκλογική εναλλαγή και με αποφάσεις που λαμβάνονται από επάνω. Συνεπάγεται την ριζοσπαστική αναδιαμόρφωση των θεσμών περιλαμβάνοντας την απλή αναλογική ως εκλογικό σύστημα, την ισοτιμία και την απαγόρευση της σώρευσης αξιωμάτων, έτσι ώστε να υπάρχει πραγματική αντιπροσώπευση του λαού σε όλα τα χαρακτηριστικά του. Το θέμα είναι να παραμεριστεί η ολιγαρχία και να εξασφαλιστεί, σε όλες τις περιπτώσεις, η λαϊκή κυριαρχία μέσω πραγματικής δημοκρατίας. Αυτό απαιτεί τη σύνδεση της δράσης των κοινοβουλευτικών οικοσοσιαλιστικών πλειοψηφιών με τα συμμετοχικά κινήματα των πολιτών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Αυτή την επανιδιοποίηση, από κάθε άνθρωπο, της πολιτικής και πολιτειακής πρωτοβουλίας, με στόχο να προσδιορίζεται το γενικό συμφέρον παντού και για κάθε θέμα, την ονομάζουμε επανάσταση των πολιτών. Είναι επανάσταση. Γιατί σκοπός της είναι η αλλαγή των μορφών ιδιοκτησίας, του θεσμικού συστήματος και της ιεραρχίας των νομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών μοντέλων που οργανώνουν την κοινωνία και την οικονομία. Είναι των πολιτών. Γιατί θέλει να δώσει τη δύναμη της εξουσίας στον καθένα όχι προς το συμφέρον μιας ιδιαίτερης κοινωνικής κατηγορίας αλλά για το καλό όλων των ανθρώπων, και γιατί παίρνει μορφές θεσμικές και υπάγεται στην καθολική ψηφοφορία, μέσα στο πλαίσιο πολιτικού πλουραλισμού. Αρνούμαστε την ολίσθηση της απελπισίας και της οργής προς την πλευρά του μίσους. Ούτε φωτισμένη πρωτοπορία, ούτε πράσινη δικτατορία, ούτε εθνικιστική αναδίπλωση, υπερασπιζόμαστε λοιπόν τον δημοκρατικό δρόμο της επανάστασης των πολιτών. Ο λαός δεν είναι το πρόβλημα, είναι η λύση. Η πιο ολέθρια συνέπεια της κρίσης που περνάει σήμερα ο ανθρώπινος πολιτισμός, θα ήταν να σταθεί η ανθρωπότητα ανίκανη να ανοίξει το δρόμο της προς ένα διαφορετικό μέλλον. Το μέλλον αυτό θα μπορούσε να είναι ο οικοσοσιαλισμός. Ας ανθίσει!

Μετάφραση από τα γαλλικά από

Manolis Makridakis (PG)